

Przetoka tętniczo-żylna

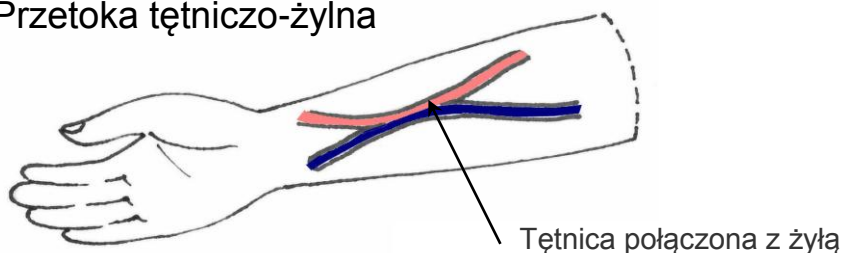
Twój lekarz poinformuje Cię, że teraz lub w przyszłości konieczne będzie rozpoczęcie u Ciebie sesji hemodializ. Prowadzenie hemodializy wymaga regularnego dostępu do naczynia (dostęp do krążenia krwi). W przypadku większości pacjentów najlepszą metodą uzyskania dostępu do naczynia jest wykonanie przetoki tętniczo-żylnaj (AV). Utworzenie przetoki wymaga uprzedniego zaplanowania, ponieważ przetoka rozwija się przez jakiś czas po wykonaniu zabiegu operacyjnego (4-8 tygodni). Obecnie czas od uzyskania skierowania do utworzenia przetoki i jej gotowości do użycia wynosi do 4 tygodni, dlatego skierowanie na zabieg wykonania przetoki jest wydawane odpowiednio wcześniej, przed rozpoczęciem dializ. Prawidłowo uformowana przetoka jest w mniejszym stopniu podatna na tworzenie skrzepów lub infekcje i jest trwalsza niż inne formy dostępu naczyniowego.

Celem niniejszej ulotki jest pomoc w zrozumieniu, czym jest przetoka, w jaki sposób jest wykorzystywana i jak ją pielęgnować.

Co to jest przetoka?

Przetoka jest stanem, w którym następuje połączenie pomiędzy tętnicą a żyłą ramienia. W wyniku tego żyły przedramienia stają się większe i mocniejsze (ponieważ podłączenie tętnicy powoduje większy przepływ krwi przez żyłę), co ułatwia personelowi wykonującemu dializy wprowadzanie igieł przetokowych, przez które wykonywane jest dializowanie krwi.

Przetoka tętniczo-żylna

Zostaną Państwo umówieni na wizytę w poradni w placówce Royal Berkshire Hospital w Oddziale (Unit) Huntley i Palmer. Chirurg podda ocenie ramiona i zdecyduje, które z nich najlepiej wybrać. Zabieg operacyjny jest zwykle wykonywany ciągu kolejnych 3 do 4 tygodni. W przypadku niektórych pacjentów zabieg może być wykonany później, ze względu na konieczność wykonania badania USG naczyń krwionośnych, aby pomóc chirurgowi w wyborze najlepszej żyły. Badanie jest wykonywane w pracowni RTG placówki Royal Berkshire Hospital.

Zabieg operacyjny jest wykonywany przez chirurga w znieczuleniu miejscowym w ramach zabiegu chirurgii jednego dnia w placówce Churchill Hospital w Oksfordzie. Po zabiegu chirurgicznym pacjent może odczuwać lekki dyskomfort, w razie potrzeby jednak lekarze przepisują środki

przeciwbólowe. Czasem należy zastosować znieczulenie ogólne i w takim przypadku lekarz informuje o tym pacjenta.

Po zabiegu zazwyczaj nie trzeba wyjmować szwów.

Placówka w Oksfordzie poinformuje Państwa o dacie operacji listownie lub telefonicznie.

Jeśli wymagają Państwo transportu, prosimy o kontakt telefoniczny z Martą lub Tracy pod numerem 01865 226109

Jeśli przyjmują Państwo warfarin lub clopidogrel, prosimy o poinformowanie o tym chirurga podczas wizyty w poradni.

Powikłania

Podobnie jak w przypadku innych zabiegów operacyjnych mogą pojawić się powikłania, które jednak nie zdarzają się często. Należą do nich: krwawienie, które może czasem wymagać transfuzji krwi, infekcja, powikłania związane ze znieczuleniem, lekami uspokajającymi i innymi oraz nadmierna opuchlizna lub siniaki wokół miejsca wykonania operacji. Większość z tych powikłań można usunąć bez konieczności wykonywania poważnych interwencji, niektóre jednak wymagają wdrożenia leczenia swoistego. W rzadkich przypadkach przetokę tętniczo-żylną należy cofnąć, ponieważ dopływ krwi do części ramienia za bardzo wzrasta lub spada. Przed wyrażeniem zgody należy omówić wszelkie problemy z chirurgiem lub anestezjologiem.

Sposób wykorzystania przetoki

Po zabiegu przetoka będzie zwykle wymagała od 4 do 8 tygodni, aby „dojrzeć”. Lekarze i pielęgniarki ocenią ramię i zdecydują, kiedy będzie „gotowe do użycia”.

Przy każdej sesji dializowania do przetoki zostaną wprowadzone dwie igły, jedną, którą dializator pobiera krew do „oczyszczenia”, i drugą, którą oczyszczona krew powraca do organizmu.

Rzeczywista ilość krwi pozostająca poza organizmem w danym momencie jest bardzo niewielka.

Pod koniec każdej z sesji dializowania igły są wyjmowane, a na miejsca wkluc nakładane są plastry. Plastry można zdjąć następnego dnia.

Sposób pielęgnacji przetoki

Po utworzeniu przetoki wokół miejsca zwykle odczuwane jest „brzęczenie”. Zjawisko to określane jest terminem „dreszcz” lub „szmer”. Dwa razy dziennie, rano i wieczorem, należy kontrolować obecność tego objawu (szmeru). Jeżeli szmer nie jest wyczuwalny lub odczuwamy go jako słabszy, należy skontaktować się z placówką nefrologiczną lub, jeśli jest ona zamknięta, z oddziałem Victoria (Victoria Ward) pod numerem podanym na końcu niniejszej ulotki.

Poniżej przedstawiamy informacje i zalecenia dotyczące przetoki, z którymi powinni się Państwo zaznajomić:

- Ramię należy utrzymywać w czystości. Jeśli którakolwiek z części ramienia z przetoką zaczyna boleć, czerwienieje lub jest zapalona, należy jak najszybciej skontaktować się z zespołem nefrologicznym. Jeśli placówka jest zamknięta, należy skontaktować się telefonicznie z Oddziałem Victoria (Victoria Ward) (numery podajemy na końcu ulotki).
- Przez 2-4 dni po zabiegu nie należy prowadzić pojazdów.

- Na ramię z przetoką nigdy nie należy zakładać mankietu do mierzenia ciśnienia.
- Na ręce z przetoką nie należy nosić zegarków ani ciasnych mankietów.
- Przetokę można wykorzystywać wyłącznie do hemodializ. Z przetoki nie można pobierać krwi ani podłączać do niej kroplówek.
- Ręką z przetoką nie można podnosić ciężkich przedmiotów (np. toreb z zakupami).
- Należy zachować ostrożność, aby nie uderzać, przekłuć ani przeciąć miejsca dostępu.
- Mogą Państwo otrzymać małą piłkę do ściskania służącą do wykonywania ćwiczeń wspomagających rozwój przetoki.
- Otrzymają Państwo kartę informacyjną dializowania i prawdopodobnie czerwoną opaskę do noszenia na nadgarstku ręki z przetoką.

Jak należy postępować w przypadku pytań?

W przypadku pytań lub problemów, lub jeśli wymagają Państwo transportu do szpitala, prosimy o kontakt z pielęgniarkami w Państwa rejonie.

Benyon Dialysis Unit (Oddział Dializ Benyon):	0118 322 8360
Bracknell Dialysis Unit (Oddział Dializ Bracknell):	01344 662961
CAPD Unit (Oddział CAPD):	0118 322 7322
Huntley & Palmer Unit (Oddział Huntley i Palmer):	0118 322 8519:
Kidney Care Nurses (Pielęgniarki nefrologiczne):	0118 322 7899
Transplant Nurses (Pielęgniarki transplantologiczne):	0118 322 5111 pager 40593
Victoria Ward (Oddział Victoria)	0118 3227476
Windsor Dialysis Unit (Oddział Dializ Windsor):	01753 866008

Informacje dodatkowe

Informacje dodatkowe dostępne są w następujących serwisach internetowych:

www.britishkidney-pa.co.uk/patient-info

www.beaumont.ie/kidneycentre-forpatients-aguidetodialysis-accessfo

www.kidneypatientguide.org.uk

www.nhs.uk/conditions/Kidney-disease-chronic

REN_1248

Renal Medicine, wrzesień 2013 r.

Termin następnej aktualizacji: wrzesień 2015 r.